

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A5-0251/2003

25 juni 2003

BETÄNKANDE

om television utan gränser
(2003/2033(INI))

Utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott

Föredragande: Roy Perry

INNEHÅLL

	Sida
PROTOKOLLSIDA	4
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	5
MOTIVERING	13
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR RÄTTSLIGA FRÅGOR OCH DEN INRE MARKNADEN.....	17

PROTOKOLLSIDA

Med en skrivelse av den 6 januari 2003 vidarebefordrade kommissionen till parlamentet sin fjärde rapport om television utan gränser (KOM(2002) 778) som hade hänvisats till utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott för information.

Vid plenarsammanträdet den 13 mars 2003 tillkännagav talmannen att utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott i enlighet med artiklarna 47.2 och 163 i arbetsordningen hade beviljats tillstånd att utarbeta ett initiativbetänkande i ämnet och att utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden hade utsetts till rådgivande utskott.

Vid utskottssammanträdet den 21 januari 2003 hade utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott utsett Roy Perry till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 22-23 maj och den 12 juni 2003 behandlade utskottet förslaget till betänkande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet förslaget till resolution med 21 röster för, 1 röst emot och 2 nedlagda röster.

Följande var närvarande vid omröstningen: Michel Rocard (ordförande), Mario Mauro och Theresa Zabell (vice ordförande), Roy Perry (föredragande), Alexandros Alavanos, Konstantinos Alyssandrakis (suppleant för Lucio Manisco), Ole Andreasen (suppleant för Marieke Sanders-ten Holte), Pedro Aparicio Sánchez, Juan José Bayona de Perogordo, (suppleant för Francis Decourrière), Carlos Bautista Ojeda (suppleant för Daniel Marc Cohn-Bendit i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Michl Ebner (suppleant för Pietro-Paolo Mennea), Raina A. Mercedes Echerer, Janelly Fourtou (suppleant för Domenico Mennitti), Geneviève Fraisse, Lissy Gröner, Cristina Gutiérrez Cortines (suppleant för Stavros Xarchakos), Ulpu Iivari, Karin Junker (suppleant för Renzo Imbeni), Maria Martens, Juan Ojeda Sanz, Doris Pack, Christa Prets, Sabine Zissener, Peder Wachtmeister (suppleant för Marielle de Sarnez), Phillip Whitehead (suppleant för Barbara O'Toole), Eurig Wyn och Myrsini Zorba (suppleant för José María Mendiluce Pereiro).

Yttrandet från utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden återges i detta betänkande.

Betänkandet ingavs den 25 juni 2003.

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om television utan gränser (2003/2033(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens rapport (KOM(2002) 778 – C5-0069/2003),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television¹,
- med beaktande av parlamentets resolution av den 6 september 2000 om kommissionens meddelande ”Principer och riktlinjer för gemenskapens audiovisuella politik i den digitala eran”²,
- med beaktande av parlamentets resolution av den 11 april 2002 om kommissionens utvärderingsrapport till rådet och Europaparlamentet om tillämpningen av rådets rekommendation av den 24 september 1998 om skydd för minderåriga och mänsklig värdighet³,
- med beaktande av parlamentets resolution av den 4 oktober 2001 om kommissionens tredje rapport till rådet, Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av direktiv 89/552/EEG, ”Television utan gränser”⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 26 september 2002 om en handlingsplan för framgångsrikt införande av digital-tv i Europa⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 20 november 2002 om mediekoncentration,
- med beaktande av artikel 47.2 och 163 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott och yttrandet från utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden (A5-0251/2003), och av följande skäl:
  - A. Enligt kommissionens bedömning är tillämpningen av direktivet om television utan gränser generellt sett tillfredsställande på så sätt att den fria rörligheten för tv-sändningar inom gemenskapen i allt väsentligt har garanterats.
  - B. Det är de behöriga nationella myndigheterna som svarar för att direktivet tillämpas, och den dialog mellan gemenskapsorganen och de nationella institutionerna som föreskrivs i

¹ EGT L 6, 10.1.1998, s. 43.

² EGT C 135, 7.5.2001, s. 83.

³ P5_TA-PROV(2002)0182.

⁴ EGT C 87, 11.4.2002, s. 156.

⁵ P5_TA-PROV(2002)0454.

direktivet har varit givande.

- C. Beträffande frågan om tillämpning av reklambestämmelserna är det positivt att förfarandena gentemot vissa stater har lett till att åtgärder har vidtagits av de länder som det har riktats klagomål emot. Det tycks emellertid som om nya klagomål har lämnats in, ofta av konsumentorganisationer. Konsumenternas ökade intresse i kombination med nya reklammetoder gör det nödvändigt att samordna ändringarna av direktivet med alla affärsmetoder som omfattas av konsumentskyddspolitik.
- D. Den audiovisuella sektorn är av grundläggande betydelse för demokrati, åsiktsmångfald, pluralism och kulturell mångfald och bidrar till tekniska innovationer, ekonomisk tillväxt, nya arbetstillfällen och en fungerande inre marknad.
- E. Tv-direktivet fyller en viktig funktion som minimidirektiv.
- F. Det nuvarande direktivet antogs innan vi fick Internet och möjlighet att sända innehåll via olika tekniska plattformar. Utvecklingen av digital radio och tv kommer emellertid att leda till många nya tjänster, exempelvis interaktiva tjänster och beställningstjänster, som måste beaktas i lagstiftningen.
- G. Radio och tv i allmänhetens tjänst spelar en viktig roll för den demokratiska opinionsbildningen och förmedlingen av Europas kulturella mångfald och måste därför få tillträde till marknaden på lika villkor.
- H. Televisionssändningar interagerar i stor och ökande grad med informationssamhällets nya tjänster, och därför behövs det en flexibel hållning till regleringar.
- I. Dagens tekniska utveckling innebär även risker för mediemångfalden och det fria informationsflödet, exempelvis genom så kallade ”gate keeper”-positioner och möjligheten till kodning.
- J. Ett effektivt genomförande av artikel 3a bidrar till att förhindra att nationella bestämmelser undermineras av programföretag som hör hemma inom andra medlemsstaters rättssystem och att exklusiva rättigheter utövas på sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i en annan medlemsstat utestängs från möjligheten att följa ett visst evenemang. Det borde alltså ges en mer fullständig bild både av innehållet i de evenemang som ingår i förteckningen och andelen tittare som kan se på dessa evenemang.
- K. Den finns tecken på en ökande koncentration av ägarskap och kontroll på tv-sändningsområdet, i såväl de nuvarande som de framtida medlemsstaterna.

Allmänt

1. Europaparlamentet välkomnar att samtliga medlemsstater har införlivat det ändrade

direktivet i nationell rätt och att kandidatländerna har anpassat nationell rätt till gemenskapsrätten på det audiovisuella området.

2. Europaparlamentet noterar kommissionens slutsats att direktivet utgör en flexibel men adekvat rambestämmelse för reglering från medlemsstaternas sida och självreglering från den audiovisuella sektorn sida. Europaparlamentet konstaterar även att direktivet hittills har haft stor betydelse som minimidirektiv.
3. Europaparlamentet påminner om att överträdelseförfaranden trots det ovanstående har inletts mot vissa medlemsstater på grund av bristande tillämpning av reklambestämmelserna.
4. Europaparlamentet konstaterar att den audiovisuella sektorn kommer att spela en viktig roll när det gäller att förverkliga de mål som uppställdes vid toppmötet i Lissabon om att göra Europa till det mest dynamiska kunskapsbaserade ekonomiska området i världen och erkänner vidare den audiovisuella sektorns betydelse för att stödja demokrati, yttrandefrihet, pluralism och kulturell mångfald.
5. Europaparlamentet konstaterar att direktivet kompletteras av gemenskapens Media Plus-program, och välkomnar kommissionens beslut nyligen om att föreslå att programmet förlängs t.o.m. 2006.
6. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att bedriva bredast möjliga samråd om den audiovisuella sektorns framtid i Europa och om nödvändigheten av att se över direktivet för att ta hänsyn till den senaste tidens tekniska förändringar och förändringar i marknadsstrukturen för audiovisuella produkter, och samtidigt främja europeiska produktioner och programföretag.

Direktivets räckvidd

7. Europaparlamentet noterar att ett visst mått av rättsosäkerhet har uppstått på grund av svårigheten att tolka hur direktivet bör tillämpas på delad skärm, interaktiva tjänster och reklam eller sponsring kopplad till användningen av virtuell bildteknik. Emellertid bör alla tolkningar av reglerna syfta till att skydda produktionerna.
8. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att senast i slutet av 2003 komma med tolkningar av hur det nuvarande direktivet kan tillämpas på sådana former av reklam. Parlamentet förväntar sig emellertid att på lämpligt sätt bli delaktigt i denna fråga.
9. Europaparlamentet upprepar dock sin övertygelse om att direktivet behöver revideras i grunden, så att man kan ta hänsyn till den tekniska utvecklingen och förändringar i den audiovisuella marknadens struktur. Direktivets karaktär som minimidirektiv bör dock upprätthållas.
10. Europaparlamentet anser att definitionen av audiovisuellt innehåll måste vidgas med hänsyn till den tekniska konvergensen på medieområdet. Parlamentet anser vidare att de principer som ligger till grund för direktivet, och för gemenskapens audiovisuella politik,

bör slås fast i ett samlat regelverk för innehåll, där flera olika regleringsnivåer tillämpas, som en övergripande ram för den audiovisuella sektorn.

11. Europaparlamentet anser att ett samlat regelverk för innehåll skulle konsolidera gemenskapens lagstiftning, genom en sammanslagning av reviderade versioner av direktivet om television utan gränser, direktivet om e-handel och direktivet om upphovsrätt avseende satellitsändningar och vidareändring via kabel.
12. Europaparlamentet begär att kommissionen på ett enhetligt sätt skall lägga fram initiativ om den gemenskapspolitik som den anser rör angränsande områden, såsom kommissionens politik beträffande den audiovisuella sektorn, marknadskommunikation och konsumentskydd samt strategin för tjänster på den inre marknaden.

Principerna bakom direktivet

13. Europaparlamentet kräver att en revidering av direktivet eller ett samlat regelverk för innehåll baseras på de principer som ligger till grund för det nuvarande direktivet (fri rörlighet för europeiska tv-program, fri tillgång till större evenemang, främjande av europeiska och nya produktioner skapade av oberoende producenter, skydd för minderåriga och den allmänna ordningen, konsumentskydd genom tydlig märkning och insyn i reklamen samt rätt till genmäle).
14. Europaparlamentet anser att det utöver dessa grundprinciper krävs ett åtagande om att skydda den kulturella mångfalden i medierna samt att bevara yttrandefriheten, åsiktsmångfalden, pluralismen, kreativiteten och rätten till fri tillgång till information.
15. Europaparlamentet understryker att arten och graden av regleringen av innehåll måste anpassas efter respektive medieform, och att tillsynen bör utövas enligt principen om ett regelverk med flera regleringsnivåer så nära den reglerade verksamheten som möjligt.
16. Europaparlamentet anser att den praxis som utvecklats med den praktiska tillämpningen av direktivets bestämmelser om skydd för minderåriga är ett bra exempel på den rätta jämvikten mellan rambestämmelser på gemenskapsnivå, den nationella tillsyn som bedrivs av behöriga myndigheter i medlemsstaterna och branschens sam- och självreglering. Som minimidirektiv har direktivet spelat stor roll. Det är angeläget att det även framöver finns utrymme för avvikande nationell lagstiftning.
17. Europaparlamentet understryker – när det gäller reklam och konsumentskydd – att lagstiftningsramen även fortsättningsvis måste syfta till att säkerställa mål av allmänt intresse, men anser att det krävs en mer flexibel och mindre normativ syn på reklam i samband med tillsynen av hur den nya tekniken används än vad som hittills varit fallet, och att man bör betona och utgå från tv-företagens eget intresse av att upprätthålla program av hög kvalitet samtidigt som man beaktar att de audiovisuella verken och biografilmerna måste behandlas med respekt, och har kriterierna för skydd av minderåriga när det gäller TV-reklam i åtanke.

18. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen har för avsikt att undersöka om vissa kvantitativa reklamrestriktioner kan mjukas upp med hänsyn till användarnas möjligheter att välja och kontrollera. I samband med att reklamlagstiftningen vidareutvecklas inom ramen för direktivet om television utan gränser bör direktivets befintliga kvalitetsbestämmelser för reklam bibehållas till förmån för ett enhetligt skydd för konsumenter, barn och ungdomar i gemenskapen.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja bildandet av en arbetsgrupp med nationella tillsynsmän, även från privata och offentliga sändningssystem, för utbyte av bästa metoder inom alla former av reglering, inbegripet själv- och samreglering, på området reklam och konsumentskydd.
20. Europaparlamentet begär att kommissionen skall lägga fram en fullständig bild av de självreglerande åtgärder som hittills har vidtagits och vilka huvudsakliga områden dessa avser, resultaten av åtgärderna och huruvida de är förenliga med målen av allmänt intresse samt i vilken utsträckning hänsyn tas till småföretags eller nya aktörers intressen. Beträffande frågan om samråd bör villkor fastställas som skall garantera att de deltagande företagen är representativa och att alla olika intressen verkligen kommer till uttryck.

Kulturell mångfald och europeisk medvetenhet

21. Europaparlamentet noterar att kvoterna för sändning av europeiska produktioner och för nya verk skapade av oberoende producenter i hög grad har uppfyllts.
22. Europaparlamentet anser att det krävs en mer fullständig bild av om de vidtagna åtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten, vilka regler som skall gälla för gratis tillgång till vissa evenemang av särskilt intresse för en avsevärd del av allmänheten samt graden av överensstämmelse mellan medlemsstaterna när det gäller bestämmelser angående dessa evenemang.
23. Europaparlamentet betonar att vissa frågor ännu inte är lösta på grund av oenighet om grundläggande rättsliga begrepp som utgör nyckelbegrepp för tillämpningen av direktivet, såsom begreppen ”europeisk produktion” och ”oberoende producent” samt de problem som uppstår till följd av de komplicerade förhållandena mellan tv-producenter och tv-stationer.
24. Europaparlamentet konstaterar att artiklarna 4 och 5 i vissa fall tillämpats på otillbörligt sätt och uppmanar därför kommissionen att ställa upp en tydligare definition av ”europeisk produktion” och ”oberoende producent” i syfte att säkra en korrekt tillämpning av dessa artiklar.
25. Europaparlamentet anser att man, om många av de specialinriktade tv-kanalerna inte skulle kunna uppfylla de bestämmelser om kvoter som anges i artiklarna 4 och 5 i direktivet, bör bevara förbehållet att dessa bestämmelser skall följas ”där så är praktiskt möjligt”.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ställa upp en tydlig definition av

”specialkanaler” och tydliga kategorier av specialsändningar då ”ogenomförbarhet” skulle ge rätt till en sänkning eller upphävande av kraven på efterlevnad av artiklarna 4 och 5.

27. Europaparlamentet anser att tv bidrar till att forma barnens sätt att se på världen och manar kommissionen att uppmuntra tv-företagen att så långt det är möjligt sända europeiska produktioner av hög kvalitet och utan våldsinslag i de program som vänder sig till barn. Parlamentet stödjer tanken på ett alleuropeiskt barnnätverk som skulle inbegripa programföretag från medlemsstaterna och kandidatländerna och vars syfte skulle vara att sända högkvalitativa europeiska produktioner över hela Europa.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vidta åtgärder för att uppmuntra tv-företagen att göra kanaler med en europeisk dimension (såsom Arte och Euronews) tillgängliga för så många som möjligt och på så många språk som möjligt, och att uppmuntra Europatäckande sändningar av viktiga europeiska kulturhändelser (såsom den österrikiska nyårskonserten). Parlamentet uppmanar kommissionen att slutföra genomförbarhetsstudien om en europeisk kabelkanal (”C-Span”/Channel Europe/Network) som skulle förse allmänheten med viktiga nyheter och information om EU-frågor.
29. Europaparlamentet anser att programföretagen bör uppmuntras att producera europeiska filmer och audiovisuella verk.
30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med alla intressenter se till att konceptet med åtgärder för vissa evenemang av särskild vikt för samhället upprätthålls av alla parter.
31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga huruvida lagstiftningen blir tydligare genom att man upprättar en kort europeisk minimiförteckning över evenemang av särskild vikt för samhället (t.ex. OS, fotbolls-VM och fotbolls-EM), som sedan kunde kompletteras med nationella förteckningar.

Tillgång

32. Europaparlamentet manar kommissionen att fortsätta att främja driftskompatibilitet, så att så många tittare som möjligt får full tillgång till digital-tv.
33. Europaparlamentet noterar att tilldelningen av exklusiva rättigheter och avsaknaden av en harmoniserad rätt för tillgång till evenemang med nyhetsvärde skulle kunna begränsa den fria rörligheten och hindra många medier från att rapportera från populära evenemang. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att överväga om det, för att garantera mediernas nyhetstillgång, bör införas bestämmelser på gemenskapsnivå om korta utdrag från evenemang av allmänt intresse.
34. Europaparlamentet noterar att det finns stora skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller undertextning, tolkning till teckenspråk för personer med nedsatt hörsel och ljudbeskrivningar för dem med nedsatt syn. Parlamentet erinrar om kommissionens löfte till parlamentet från juni 2002 att behandla denna fråga i den aktuella rapporten men

noterar att kommissionen inte har gjort det. Parlamentet uppmanar än en gång kommissionen att ta itu med problemet med att förbättra tillgången till tv-mediet för personer med nedsatt syn eller hörsel. Vidare anser parlamentet att kommissionen i sitt arbetsprogram bör inbegripa en årlig riktmärkningsrapport om EU-medlemsstaternas framsteg i att göra digital-tv tillgänglig för personer med funktionshinder. Rapporten bör baseras på de nationella handlingsplaner för förbättrandet av funktionshindrade personers tillgång till digital-tv som respektive EU-medlemsstat översänder till kommissionen.

35. Europaparlamentet noterar att marknaden för handel med rättigheter väsentligen följer nationella gränser eller språkområden så att mediernas perioder (för release och sändning) respekteras, och att den baseras på ett lämpligt utnyttjande av biograffilmer och audiovisuella verk. Detta gör det dock i allmänhet omöjligt att få laglig tillgång till skyddade satellit-tv-kanaler med ursprung i en annan medlemsstat. Parlamentet välkomnar kommissionens åtagande att ta itu med detta problem i samband med översynen av direktivet om upphovsrätt avseende satellitsändningar och vidareändring via kabel.

Koncentration på medieområdet

36. Europaparlamentet upprepar sin övertygelse om att mångfald på tv-området är en viktig garanti för demokrati, pluralism samt kulturell mångfald i samhället.
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i det ändrade tv-direktivet inbegripa principen om att det måste finnas en lämplig balans mellan rättighetsinnehavarens kommersiella intressen och allmänhetens intresse av att få fri tillgång och ett gränsöverskridande informationsflöde.
38. Europaparlamentet uttrycker sin oro för att mångfalden och demokratin kan undermineras av den växande koncentrationen av ägarskap eller kontroll – ”horisontellt” eller ”vertikalt” – av tv-medier och andra medier.
39. Europaparlamentet anser att ett framtida direktiv bör innefatta ett åtagande om att upprätthålla mångfalden i fråga om ägarskap och kontroll av tv-medier och andra medier, utan att det inverkar på de andra initiativ som kommissionen vidtar i enlighet med Europaparlamentets uppmaning i sin resolution av den 20 november 2002 om mediekoncentration. Parlamentet önskar att översynen av direktiv 89/552/EG eller i nya direktiv om audiovisuellt innehåll leder till regler för ägandet av tv-medierna som garanterar mångfald på informations- och kulturområdet.
40. Europaparlamentet anser att man måste ställa upp klara gränser för ägarskap och kontroll av audiovisuella medier.
41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att granska graden av mediekoncentration i Europa och att senast i början av 2004 utarbeta en aktualiserad grönbok i denna fråga.
42. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen, rådet, Europarådet och medlemsstaternas regeringar.

MOTIVERING

DIREKTIVET

1. Direktivet ”Television utan gränser” (vilket antogs 1989 men reviderades väsentligt 1997) är grundvalen för Europeiska gemenskapens audiovisuella politik.
  - Dess främsta syfte är att främja fri rörlighet för europeiska tv-program på den inre marknaden.
  - Direktivet grundas på principen om tillsyn i ursprungslandet. Detta betyder att en medlemsstat inte får skapa hinder för mottagning eller vidareändring av tv-program som kommer från någon annanstans i Europeiska gemenskapen, bortsett från ett mycket begränsat antal förhållanden (till exempel program som kan vara skadliga för minderåriga).
  - En annan strävan med direktivet är att slå vakt om viktiga mål av allmänt intresse, såsom kulturell mångfald och rätt till genmäle, och att främja utvecklingen av en europeisk audiovisuell industri.

KOMMISSIONENS RAPPORT

2. I kommissionens rapport konstateras att alla medlemsstater nu har införlivat direktivet med sin nationella rätt på ett tillfredsställande sätt. Direktivet fungerar bra som ett sätt att garantera friheten att tillhandahålla tv-tjänster i gemenskapen. Det har inrättats nationella tillsynsmyndigheter, och de flesta medlemsstater har anslagit lämpliga resurser till dessa myndigheter för att se till att direktivet verkligen tillämpas. En separat rapport om artiklarna 4 och 5 visar att kanalerna generellt sett uppfyller de mål som anges i direktivet för sändning av europeiska produktioner och oberoende producenters verk.
3. **Arbetsprogram:** Kommissionen har också i uppgift att föreslå sådana förändringar av direktivet som krävs för att anpassa det till ”utvecklingen på tv-sändningsområdet, särskilt mot bakgrund av den senaste tekniska utvecklingen”. Till sin rapport har kommissionen bifogat ett arbetsprogram, som skall bana väg för eventuell framtida lagstiftning. Detta arbetsprogram innehåller i första hand punkter för översyn och samråd.

Början av 2003: kommissionen kommer att inleda en oberoende undersökning av effekterna av de åtgärder som vidtas på EU-nivå och på nationell nivå för att främja produktionen och distributionen av europeiska produktioner. Denna undersökning kan komma att kompletteras av *ad hoc*-undersökningar.

April–juni 2003: kommissionen kommer att anordna en serie utfrågningar av berörda parter om följande frågor: förteckning av evenemang; kulturell mångfald; europeisk konkurrenskraft; skydd av det allmänna bästa i tv-reklam, sponsring och köp-tv; skydd av minderåriga och allmän ordning; rätt till genmäle; praktiska frågor om tillämpningen av direktivet och – en ny fråga som inte täcks av direktivet – tillgång till korta utdrag från evenemang som omfattas av ensamrätt.

Juli 2003: tidsfristen löper ut för att lämna in skriftliga bidrag.

Juli–september 2003: anta en utvärderingsrapport om genomförandet av 1998 års rekommendation om skydd av minderåriga och den mänskliga värdigheten.

Slutet av 2003/början av 2004: anta ett meddelande om resultatet av den offentliga utfrågningen och eventuella förslag.

FÖREDRAGANDENS SYNPUNKTER

4. Hur viktig den audiovisuella sektorn är behöver knappast understrykas. Den kommer att ha en ledande roll när det gäller att uppnå målet från toppmötet i Lissabon, dvs. att göra Europa till världens ledande kunskapsbaserade ekonomiska område, och den är en viktig källa till sysselsättning. Men den har också en vidare betydelse. I EU har 98 procent av hushållen en tv-apparat och den audiovisuella sektorn har en grundläggande betydelse för demokrati, yttrandefrihet och kulturell mångfald.
5. Vi bör välkomna det faktum att alla medlemsstater nu har införlivat direktivet med sin nationella rätt och att kandidatländerna har anpassat sin rätt till gemenskapsrätten på det audiovisuella området. Kommissionen är allmänt sett nöjd med tillämpningen av direktivets bestämmelser om kvoter, reklam och skydd av minderåriga. Direktivet har skapat en flexibel men fullgod ram för branschens självreglering och medlemsstaternas tillsyn.
6. Vi bör också välkomna kommissionens åtagande om att samråda med så många parter som möjligt – med tv-företag, reklamföretag, konsumenter, nationella tillsynsmän, beslutsfattare och andra berörda parter. Denna samrådsprocess är redan försenad: kommissionen hade ursprungligen aviserat att den skulle starta i början av 2002 för att kommissionen skulle kunna lägga fram förslag till en revidering av direktivet i slutet av 2002. Kommissionen bör nu ta tag i möjligheten att förbereda en genomgripande revidering av direktivet och en konsolidering av gemenskapsrätten på det här området.

Direktivets räckvidd

7. Den tekniska utvecklingen har varit snabb och den audiovisuella marknadens struktur har förändrats på ett dramatiskt sätt. Ett exempel är att det endast fanns 50 tv-kanaler i Europa det år direktivet antogs, 1989, medan det i dag finns fler än 2 000. Framväxten av nya audiovisuella tjänster har varit en lika dramatisk förändring, vilket noterades i parlamentets resolution om kommissionens tredje rapport om tillämpningen av direktivet. I dag finns det ett visst mått av rättslig osäkerhet om hur direktivet skall tolkas när det gäller vissa tillämpningar av nya audiovisuella tjänster, som delad skärm, interaktiva tjänster och virtuell reklam.
8. Kommissionen hoppas kunna ge vägledning (i slutet av 2003) om hur bestämmelserna i det nuvarande direktivet kan tolkas för att omfatta dessa nya former av reklam. Men en sådan finjustering kan endast vara en tillfällig åtgärd: vad som krävs är en genomgripande revidering av direktivet som gör att man kan ta hänsyn till den tekniska utvecklingen, tillämpningen av den nya tekniken och förändringar i den audiovisuella marknadens struktur. Gemenskapens invecklade lagstiftning på det audiovisuella området har slutligen

också börjat skapa svårigheter – tv-företag och tillsynsmyndigheter måste inte bara ta hänsyn till direktivet ”Television utan gränser” utan även till direktivet om e-handel och direktivet om upphovsrätt avseende satellitsändningar och vidareändring. En konsolidering av gemenskapsrätten i form av ett samlat regelverk för innehåll skulle kunna skapa en övergripande ram för den audiovisuella sektorn.

Principer och tillämpning

9. Den grundläggande princip som ligger bakom direktivet är att främja fri rörlighet för europeiska tv-program på den inre marknaden. Direktivet innehåller dessutom ett åtagande om att främja europeiska audiovisuella produktioner, att skydda minderåriga och allmän ordning och att skydda konsumenterna genom tydliga symboler och insyn i reklam samt rätten till genmäle. Alla dessa principer bör nu fortsätta att genomsyra gemenskapens audiovisuella politik. I dag måste man dessutom ta hänsyn till den oroande trenden mot en koncentration av ägarskap på medieområdet, både i ”horisontella” former (ett antal tv-företag som ägs eller kontrolleras av en enda ägare) och ”vertikala” (en enda ägare av flera olika slags medier). En sådan utveckling kan hota mångfalden inom medierna, yttrandefriheten och den fria tillgången till information. Kommissionen bör betrakta övervakning av koncentrationen på medieområdet som en av dess centrala uppgifter inom den audiovisuella sektorn.
10. Kommissionen har själv redan föreslagit att innehållet måste regleras så nära den reglerade verksamheten som möjligt. Behovet av flexibilitet – för effektiv hantering av en sektor i snabb förändring – understryker att detta är rätt strategi. Innan direktivet antogs hade de flesta medlemsstater försökt med och testat de system för sam- och självreglering som fanns på plats då, och vad som kan kallas ”självreglering under tillsyn” är uppenbart vägen framåt. Den praxis som har utvecklats med tillämpningen av direktivets bestämmelser om skydd av minderåriga är ett bra exempel på den rätta jämvikten mellan rambestämmelser på gemenskapsnivå som skall upprätthålla den inre marknaden, nationella bestämmelser och branschens självreglering.
11. Också när det gäller reklam måste man undvika en tungrodd strategi: för att utöva tillsyn i ett sammanhang präglad av den nya tekniken krävs en mindre normativ och mer flexibel strategi än den som anammades i det nuvarande direktivet. Förnuftiga tv-företag vet att associationen mellan deras ”varumärke” och högkvalitativa och ansvarsfulla tv-program är en ovärderlig tillgång: de har inget intresse av oansvarig reklam. Kommissionen bör inse detta och arbeta i linje med tv-företagens egna intressen. En av de viktigaste saker kommissionen kan göra är att uppmuntra spridningen av bästa metoder. Den bör inrätta en arbetsgrupp där nationella tillsynsmän kan dela med sig av bästa metoder för själv- och samreglering i fråga om reklam och konsumentskydd.

Kulturell mångfald och europeisk medvetenhet

12. De kvoter som fastställdes i direktivet för europeiska produktioner och nya verk av oberoende producenter har i stort sett uppfyllts. Det är dock troligt att många av det

växande antalet specialinriktade kanalerna inte kommer att kunna uppfylla dem. Det nuvarande förbehållet – att tv-företag bör sträva efter att uppfylla dessa kvoter ”där så är praktiskt möjligt” – bör behållas. Kommissionen skulle kunna ta initiativet till att uppmuntra tv-företag att så långt det är möjligt använda sig av utbudet av högkvalitativa europeiska produktioner i de sändningar som vänder sig till barn.

13. Media Plus-programmets roll för att stödja produktion av europeiska verk bör noteras. Man kan ytterligare främja en känsla av europeisk medvetenhet genom att se till att en bredare publik får tillgång till kanaler som ARTE och EURONEWS, som har europeiskt innehåll. Kommissionen skulle också kunna hjälpa till med att främja medvetenheten om och förståelsen av den europeiska kulturens mångfald genom att uppmuntra Europatäckande sändningar av viktiga europeiska kulturhändelser (som den österrikiska nyårskonserten). Kommissionen bör uppmuntra tv-företagen att göra sådana kanaler och evenemang tillgängliga för så många som möjligt.

Tillgång

14. För att åstadkomma fullständig tillgång till digital tv måste kommissionen fortsätta att främja driftskompatibilitet. Nationella standardiseringsorgan måste anpassa sina standarder i takt med teknikutvecklingen.
15. Kommissionen bör slutligen överväga följande tre tekniska frågor. Det kan visa sig att de inte har några enkla lösningar, men de bör åtminstone behandlas.
- I dagsläget begränsas den fria rörligheten för oberoende medier (framför allt tjänster från nyhetsbyråer) eftersom det saknas en harmoniserad rätt för tillgång till sådana evenemang som har nyhetsvärde. Kommissionen bör sträva efter att underlätta tillgång till korta utdrag från evenemang som omfattas av ensamrätt.
  - År 2003 är Europeiska handikappåret. Kommissionen bör även sträva efter att främja undertextning och tolkning till teckenspråk för personer med svårigheter att höra och ljudbeskrivningar för dem med nedsatt syn.
  - Marknaden för handel med rättigheter följer i stort sett nationella och språkliga gränser, vilket har skapat en grå marknad. Européer som inte bor i sitt hemland men som vill fortsätta att se tv-program från hemlandet använder sig av piratmetoder för att göra detta. För att åstadkomma en sant gränslös television måste kommissionen tackla detta problem. I samband med revideringen av direktivet om upphovsrätt avseende satellitsändningar och vidareändring via kabel bör kommissionen ta itu med det faktum att det är omöjligt att få laglig tillgång till skyddade satellit-tv-kanaler med ursprung i andra medlemsstater.

10 juni 2003

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR RÄTTSLIGA FRÅGOR OCH DEN INRE MARKNADEN

till utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott

över television utan gränser (2003/2033(INI))

Föredragande: Ioannis Koukiadis

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 18 mars 2003 utsåg utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden Ioannis Koukiadis till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 21 maj och den 10 juni behandlade utskottet förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet enhälligt nedanstående slutsatser.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Giuseppe Gargani (ordförande), Bill Miller (vice ordförande), Paolo Bartolozzi, Ward Beysen, Bert Doorn, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, José María Gil-Robles Gil-Delgado, Malcolm Harbour, Piia-Noora Kauppi (suppleant för Anne-Marie Schaffner), Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Angelika Niebler (suppleant för Rainer Wieland), Marcelino Oreja Arburúa (suppleant för Joachim Wuermeling), Marianne L.P. Thyssen, Diana Wallis, Matti Wuori (suppleant för Ulla Maija Aaltonen) och Stefano Zappalà.

SLUTSATSER

Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden uppmanar utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Ett effektivt genomförande av artikel 3.a bidrar till att förhindra att nationella bestämmelser undermineras av programföretag som hör hemma inom andra medlemsstaters rättssystem och att exklusiva rättigheter utövas på sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i en annan medlemsstat utestängs från möjligheten att följa ett visst evenemang. Det borde alltså ges en mer fullständig bild både av innehållet i de evenemang som ingår i förteckningen och andelen tittare som kan se på dessa evenemang.
- B. Satellitsändningar är ett viktigt medel för att alla medborgare i Europeiska unionen skall få tillgång till informationssamhällets tjänster. Den breda allmänhetens tillgång till digitala sändningar och digitala tillämpningar har ett direkt samband med utvecklingen av digital television. Därför föreslås helt riktigt att utvecklingen av digital television, kompatibilitetskraven och behovet av gemensamma öppna europeiska kompatibla standarder skall ingå i kommissionens arbetsprogram för direktivet ”Television utan gränser” med slutligt mål att komma till uttryck i den kommande ändringen av direktivet.
- C. Tillämpningsområdet för tv-direktivet bör därför utvidgas till att, utöver de klassiska tv-sändningar som för närvarande omfattas, även inbegripa nya tv-tjänster som exempelvis beställningstjänster och interaktiva tjänster, varvid en successivt hårdare reglering bör beaktas.
- D. Beträffande frågan om tillämpning av reklambestämmelserna är det positivt att förfarandena gentemot vissa stater har lett till att åtgärder har vidtagits av de länder som det har riktats klagomål emot. Det tycks emellertid som om nya klagomål har lämnats in, ofta av konsumentföreningar. Konsumenternas ökade intresse i kombination med nya reklammetoder gör det nödvändigt att samordna ändringarna av direktivet med alla affärsmetoder som omfattas av konsumentskyddspolitik.
- E. I Europaparlamentets resolution om mediekoncentration framhålls att principen om ett fritt informationsflöde och mångfald inom mediebranschen utgör en grundläggande rättighet som har samband med vårt samhälles demokratiska funktionssätt. För att alla medborgares rätt till yttrandefrihet beträffande televisionstjänster, och informationssamhällets tjänster i allmänhet, skall garanteras bör alltså frågan om samstämmighet mellan de nationella bestämmelserna och gemenskapslagstiftningen åter utredas.
  - 1. Europaparlamentet anser att det bättre framgå om de vidtagna åtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten, vilka regler som skall gälla för gratis tillgång till vissa evenemang av särskilt intresse för en avsevärd del av allmänheten samt graden av överensstämmelse mellan medlemsstaterna när det gäller bestämmelser angående dessa evenemang.
  - 2. Europaparlamentet betonar de frågor som fortfarande är under behandling, frågor som gäller oenigheter om grundläggande rättsliga begrepp som utgör nyckelbegrepp för

tillämpningen av direktivet, såsom begreppen europeisk produktion och oberoende producent samt de problem som uppstår till följd av de komplicerade förhållandena mellan tv-producenter och tv-stationer.

3. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag att för gemenskapens lagstiftare lägga fram en rad åtgärder för att förbättra samordningen av gemenskapspolitiken inom det audiovisuella området och därvid knyta dem till det långsiktiga målet från Europeiska rådets möte i Lissabon om att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga kunskapsbaserade ekonomi. Europaparlamentet anser att särskild vikt bör läggas vid att stärka den audiovisuella industrins konkurrenskraft med hjälp av finansieringsprogram som exempelvis Media Plus i syfte att minska beroendet av den amerikanska marknaden.
4. Europaparlamentet anser att det i den ändring av direktivet som utarbetas på grundval av kommissionens arbetsprogram om utveckling av digital television bör ingå de bestämmelser genom vilka tillgången till digitala sändningar och digitala tillämpningar säkerställs för allmänheten och att frågan om samstämmighet mellan de nationella bestämmelserna och gemenskapslagstiftningen åter utreds till skydd för mångfalden inom mediebranschen.
5. Europaparlamentet begär att kommissionen på ett enhetligt sätt skall lägga fram sina initiativ om den gemenskapspolitik som den anser rör angränsande områden, såsom kommissionens politik beträffande den audiovisuella sektorn, marknadskommunikation och konsumentskydd samt strategin för tjänster på den inre marknaden.
6. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen i sitt arbetsprogram även behandlar samspelet mellan statlig reglering, samreglering och självreglering. I ett vidareutvecklat direktiv om television utan gränser bör mekanismer för självkontroll nämnas som tänkbara styrmedel för genomförande respektive verkställande av bestämmelserna i direktivet.
7. Europaparlamentet begär att kommissionen skall lägga fram en fullständig bild av de självreglerande åtgärder som hittills har vidtagits, vilka huvudsakliga områden dessa avser, resultaten av åtgärderna och huruvida de är förenliga med målen av allmänt intresse samt i vilken utsträckning hänsyn tas till småföretags eller nya aktörers intressen. Beträffande frågan om samråd bör villkor fastställas som skall garantera att de deltagande företagen är representativa och att motstridiga intressen kommer till effektivt uttryck.
8. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen har för avsikt att undersöka om vissa kvantitativa reklamrestriktioner kan mjukas upp med hänsyn till användarnas möjligheter att välja och kontrollera. I samband med att reklamslagstiftningen vidareutvecklas inom ramen för direktivet om television utan gränser bör direktivets befintliga kvalitetsbestämmelser för reklam bibehållas till förmån för ett enhetligt skydd för konsumenter, barn och ungdomar i gemenskapen.
9. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att i rask takt se över direktiv 93/83/EEG om satellitsändningar och vidaresändning via kabel, som har nära samband med direktivet om television utan gränser. I detta sammanhang uppmanas kommissionen att skapa gynnsamma förutsättningar för utveckling av de olika kanalerna för spridning av audiovisuellt innehåll och att beakta alla berörda parter (särskilt rättighetsinnehavarnas, programföretagens och tv-publikens) intressen.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att åstadkomma den nödvändiga samstämdheten mellan direktiv 93/83/EEG, dvs. direktivet om satellitsändningar och vidareändring via kabel¹, och direktiv 89/552/EEG, dvs. direktivet om television utan gränser², och att undersöka om och i vilken utsträckning det till följd av direktiv 2001/29/EG om upphovsrätt³ behövs ändringar i de båda förstnämnda direktiven i syfte att förhindra diskriminering mellan satellit- och kabeltjänster.

---

¹ EGT L 248, 6.10.1993, s. 15.

² EGT L 298, 17.10.1989, s. 23, ändrat genom direktiv 97/63/EG, EGT L 202, 30.7.1997, s. 60.

³ EGT L 167, 22.6.2001, s. 10.